

Raadsvoorstel

Nummer raadsvoorstel	2025/17
Datum voorronde	4 maart 2025
Datum B&W vergadering	04-02-2025
Portefeuillehouder	R. Ossendorp
Opsteller	L.L. Matthijssen en P.E.D. Kamphuis
Afdeling/team	Samenleving/Beleid en Leefomgeving
Voorgestelde behandeltijd Voorronde	50 minuten
	☒ Openbaar ☐ Geheim

Onderwerp
Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025-2040 (IHP) gemeente Wormerland

Kern van het voorstel
Voor goed onderwijs zijn goede schoolgebouwen essentieel. Daarom heeft de gemeente in samenwerking met de onderwijsinstellingen een strategische doorkijk over een periode van 16 jaar opgesteld naar de te verwachten aanpassingen in de onderwijshuisvesting in de gemeente Wormerland. Dit in de vorm van een Integraal Huisvestingsplan 2025 -2040 (IHP). Het IHP wordt vanaf nu iedere 4 jaar geactualiseerd. Het IHP is gebaseerd op onderwijskundige uitgangspunten, de verwachte ontwikkelingen rond de leerlingaantallen, de staat en het aanbod van de huidige onderwijsgebouwen en de toekomstige ontwikkelingen binnen het onderwijs. Qua strategie zijn de volgende deelprojecten voorzien in het IHP 2025 – 2040: - De tijdelijke uitbreiding locatie de Balk (2025 – 2032) - Nieuwbouw school in de kern Wormer ca 1500 m2 (rond 2032) - Vervanging basisschool plus gymzaal de Harpoen in Jisp (rond 2040) Wat is een IHP? Een strategisch planningsinstrument op hoofdlijnen rond het aandeel van de gemeente in onderwijshuisvesting gebaseerd op normatieve kengetallen. Wat is een IHP niet: Het IHP is geen gedetailleerd plan voor de feitelijke uitvoering van de projecten en investeringen. Per deelproject volgt buiten het IHP om een concreet

uitvoeringsvoorstel, inclusief begroting, kredietaanvraag en dekking op het moment van uitvoering.

Kortom het IHP geeft antwoord op de vraag **wat** er moet gebeuren rond onderwijshuisvesting en niet **hoe** moeten de gewenste wijzigingen uitgevoerd worden?

De raad wordt gevraagd in te stemmen met bijgaand IHP voor onderwijs inclusief bewegingsonderwijs.

Voorgesteld besluit

De Raad besluit:

- Het IHP te beschouwen als een visie en planningsinstrument op hoofdlijnen rond onderwijshuisvesting waarna op het moment van uitvoering per deelproject een concreet nader uitgewerkt voorstel volgt inclusief kredietaanvraag.
- Het IHP vierjaarlijks te herzien
- Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) 2025 – 2040 voor de gemeente Wormerland vast te stellen waarin de volgende nader uit te werken strategische keuzes zijn opgenomen:
 - De tijdelijke uitbreiding locatie de Balk (2025 – 2032)
 - Nieuwbouw school in de kern Wormer ca 1500 m2 (rond 2032)
 - Vervanging basisschool plus gymzaal de Harpoen in Jisp (rond 2040)
- Het bijhorend meerjareninvesteringsplan van het IHP op te nemen in de Kadernota waarvan de eerste vier jaar concreet en voor de vervolgjaren voor zover deze op dat moment binnen de jaarschijven van de Kadernota vallen.

Bijlagen

B1. Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025-2040 gemeente Wormerland U - 25011

Toelichting

Aanleiding, gewenst resultaat en voorstel (incl. argumenten)

Aanleiding

De gemeente heeft de wettelijke taak om zorg te dragen voor de huisvesting van onderwijsinstellingen binnen haar grondgebied. De gemeente stelt daarom een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) op samen met de onderwijsinstellingen en dit IHP wordt door de raad vastgesteld. Dit plan biedt een overzicht op hoofdlijnen van de benodigde investeringen, prioriteiten en de benodigde acties om de kwaliteit en kwantiteit van de huisvesting van onderwijsinstellingen op korte, middellange en lange termijn te waarborgen.

Gewenst resultaat

Aanleiding, gewenst resultaat en voorstel (incl. argumenten)

Het IHP geeft een duidelijke en haalbare visie voor de huisvesting van onderwijsinstellingen in de komende zestien jaar. Het plan moet bijdragen aan de verbetering van de leeromstandigheden door het optimaliseren van de bestaande schoolgebouwen, het bouwen van nieuwe voorzieningen waar dat nodig is, en het verduurzamen van de huidige gebouwen. Het plan voorziet in de benodigde investeringen op basis van algemene kengetallen, maakt financiële consequenties op hoofdlijnen zichtbaar en stelt prioriteiten vast, zodat de gemeente tijdig kan inspelen op de veranderende behoeften van het onderwijs.

Opbouw van het voorstel

Het IHP omvat de volgende onderdelen:

- Vastleggen beleidsmatige uitgangspunten rond onderwijshuisvesting en voorzieningen bewegingsonderwijs.
- Een inventarisatie van de huidige staat van de schoolgebouwen en gymzalen in eigendom gemeente.
- Een prognose van de leerlingaantallen en de daaruit voortvloeiende ruimtebehoefte.
- Een overzicht van de noodzakelijke renovaties, uitbreidingen of nieuwbouwprojecten inclusief de benodigde investeringen.
- Een globaal overzicht van de normatieve investeringsbedragen die per project op termijn gevolgd worden door een gedetailleerde begroting en definitieve kredietaanvraag op het moment van uitvoering.
- Uitgangspunten van beleid binnen het IHP zijn het streven naar:
 1. Doorgaande leer- en ontwikkelingslijn voor kinderen 0 tot 13 jaar via integratie onderwijs en opvang (Integrale Kind Centra)
 2. Inclusiever onderwijs waarbij kinderen met een afwijkende onderwijsbehoefte zoveel mogelijk binnen het regulier onderwijs opgevangen worden
 3. Geografische spreiding onderwijs
 4. Duurzaamheid

Resultaten van de strategische verkenning van het IHP zijn:

- b) Voor de locatie de Balk de gefaseerde inzet van zes semipermanente lokalen totdat rond 2029 - 2032 (afhankelijk van het vinden van een locatie, procedures, etc.) de nieuwbouw van een extra schoolgebouw in Wormer is afgerond.
- c) In de planning voor het tijdvak 2029 – 2032 de bouw van een nieuwe basisschool van circa 1500 vierkante meter bruto vloeroppervlakte staat gezien de groei van het inwoneraantal van de kern Wormer door de bouw van nieuwbouwwoningen.
- d) In de planning voor het tijdvak 2037 -2040 op te nemen de sloop/nieuwbouw van het schoolgebouw van de Harpoen in Jisp inclusief de gymzaal.

Het IHP geeft een doorkijk op termijn. Een verdere uitwerking van bovenstaande acties volgt. Per actie wordt u als raad nader ingelicht en om instemming gevraagd.

De belangrijkste argumenten voor dit voorstel zijn:

1. Oog voor de toekomst: Het IHP houdt rekening met de heersende trends en regelgeving in het onderwijs, de verwachte ontwikkeling van het aantal leerlingen en de staat van de onderwijsgebouwen. Daarmee is een goede strategische afweging en afstemming rond onderwijshuisvesting mogelijk op korte, middellange en lange termijn.

Aanleiding, gewenst resultaat en voorstel (incl. argumenten)

2. Inzicht in toekomstige financiële gevolgen: Het IHP biedt een globaal overzicht van de verwachte uitgaven op lange termijn, wat essentieel is voor een goed financieel beheer. Concreet op de korte termijn en globaler voor de middellange en lange termijn. Door dit plan vast te stellen, krijgt de gemeente duidelijk zicht op de toekomstige financiële verplichtingen, zoals renovaties en nieuwbouwprojecten. Dit stelt de gemeente in staat om tijdig te anticiperen op grote uitgaven en de benodigde budgetten in de meerjarenbegroting op te nemen. Het plan omvat de benodigde investeringen en een aanpak om deze te spreiden en faseren, zodat de gemeente haar financiële middelen effectief kan plannen en beheren. Het IHP op zich vormt geen basis voor het goedkeuren van de genoemde budgetten. Dit gebeurt op het moment van het concreet uitwerken van de plannen in de toekomst.
3. Ondersteuning van onderwijsvernieuwing: Door het opstellen van een IHP kunnen scholen beter inspelen op de veranderende onderwijsvormen, zoals Integrale Kind Centra en flexibele klaslokalen. In het geval van het opnemen van de kinderopvang in een bestaand onderwijsgebouw vraagt de verrekening van de huurinkomsten tussen de commerciële kinderopvang en de onderwijsstichtingen en de gemeente aandacht. In het geval van nieuwbouw voor de kinderopvang zijn er verschillende scenario's mogelijk. De kinderopvang kan zelfstandig investeren in de nieuwbouw of de gemeente kan investeren waarbij de gemeentelijke investering gedekt wordt door een kostprijs dekkende huur.
4. Duurzaamheidsdoelen: Het IHP maakt het mede mogelijk om scholen te verduurzamen, wat bijdraagt aan de klimaatdoelstellingen van de gemeente en besparingen in de exploitatie op lange termijn oplevert.
5. Sturen op een optimale bezetting van de onderwijsgebouwen.

Het voorstel is om het IHP goed te keuren, zodat de gemeente de komende jaren effectief kan investeren in de benodigde huisvestingsmaatregelen voor het onderwijs, en zo een solide basis creëert voor de toekomstige onderwijskwaliteit.

Alternatieven (incl. argumenten)

In plaats van een IHP dat een langetermijnvisie biedt, kan de gemeente ervoor kiezen om elk jaar of incidenteel huisvestingsbehoeften per school te evalueren en daarop actie te ondernemen. Dit betekent dat renovaties, uitbreidingen of nieuwbouwprojecten per locatie zonder een overkoepelend plan worden opgestart en uitgevoerd.

Nadelen:

- Het kan leiden tot ad-hoc beslissingen die niet optimaal zijn voor de toekomstige onderwijshuisvesting en de toekomstige trends binnen het onderwijs.
- Het biedt geen duidelijk overzicht van noodzakelijke toekomstige financiële verplichtingen en investeringen.
- Het risico op onverwachte kosten neemt toe.
- Het risico op sub optimale oplossingen neemt toe.

Risico's (incl. argumenten) en beheersmaatregelen

1. Onzekerheid over toekomstige ontwikkelingen

Het IHP is gebaseerd op aannames over de toekomst, zoals leerlingaantallen en demografische ontwikkelingen. De werkelijkheid kan anders uitpakken dan verwacht, wat kan leiden tot onvoorziene aanpassingen of extra kosten.

Beheersmaatregelen: Uitgangspunt is het IHP eenmaal per vier jaar te actualiseren. Verder bekijkt het IHP de ontwikkelingen globaal zodat in de praktijk een zekere mate van flexibiliteit aanwezig is om op detailniveau in te spelen op veranderende omstandigheden.

2. Risico op onderschatting van renovatie- of bouwkosten

De schatting van kosten in het IHP is gebaseerd op ramingen die in de praktijk kunnen afwijken. Onvoorziene kosten door stijgende materiaalkosten of inflatie kunnen het budget overschrijden.

Beheersmaatregelen: Het inbouwen van een buffer in het budget en het regelmatig bijstellen van de kostenramingen kan helpen om dit risico te beperken. Het is belangrijk om de in het IHP opgenomen normbedragen ieder jaar bij het opstellen van onze Kadernota te indexeren.

Meerjarenuitvoeringsplan IHP 2025 -2040

Het meerjarenuitvoeringsplan IHP kent een looptijd van 16 jaren opgedeeld in vier tijdvakken van vier jaar waarvan vanuit de komende wetgeving de eerste vier jaar (2025 -2028) opgenomen wordt in de meerjarenbegroting van de gemeente. Het IHP wordt iedere vier jaar herzien.

1. Tijdvak 2025 – 2028

In het eerste tijdvak staat centraal het opvangen van de groei van de kern Wormer door de bouw van nieuwe woningen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen een tijdelijke oplossing op korte termijn en een permanente oplossing op lange termijn. In 2025 en 2027 staat gepland om gefaseerd semipermanente huisvesting te realiseren om de groei van het aantal leerlingen in het gebouw aan de Balk op te vangen. In T2 2025 ontvangt de raad een uitgewerkt voorstel voor deze semipermanente huisvesting inclusief een definitieve kredietaanvraag.

Tegelijk wordt een onderzoek opgestart om een locatie te vinden voor een permanente oplossing van het capaciteitstekort in de kern Wormer in de vorm van de nieuwbouw van een schoolgebouw van circa 1500m².

2. Tijdvak 2029 – 2032

In dit tijdvak staat de oplevering gepland van de permanente oplossing voor het capaciteitstekort in de kern Wormer voorzien in de vorm van de nieuwbouw van een extra schoolgebouw. De semipermanente oplossing op de locatie de Balk kan daarna afgestoten worden.

3. Tijdvak 2033 - 2036

In dit tijdvak staat gepland om een onderzoek op te starten naar het meest passende scenario voor de Harpoen in Jisp inclusief gymzaal.

4. Tijdvak 2037 - 2040

In dit tijdvak staat de vervangende nieuwbouw voor de Harpoen in Jisp inclusief gymzaal gepland.

Financiële gevolgen

In het rapport wordt inzicht gegeven in de financiële effecten van de opgaven in het IHP. In paragraaf 6.1 worden de gehanteerde uitgangspunten voor het meerjareninvesteringsplan beschreven en in paragraaf 6.2 is het meerjareninvesteringsplan zelf opgenomen. In bijlage 5 van het rapport zijn de onderliggende berekeningen opgenomen.

De opgenomen bedragen zijn normbedragen vanuit de VNG en omvatten geen aanvullende kosten zoals het eventueel afboeken van boekwaardes, vervangende tijdelijke huisvesting (excl. locatie de Balk), sloopkosten, extra kosten eventuele combinatie met woningbouw, saneringen, subsidies, etc.

Het betreft de normbedragen, prijspeil 2024. Deze bedragen worden ieder jaar in de Kadernota verhoogd op basis van de jaarlijkse indexatie van de normbedragen.

IHP kent een looptijd van 16 jaren opgedeeld in vier tijdvakken van vier jaar waarvan vanuit de komende wetgeving de eerste vier jaar (2025 -2028) opgenomen worden in de meerjarenbegroting van de gemeente. De Kadernota kijkt drie jaar vooruit. Vanaf 2027 kijkt de kadernota verder vooruit dan het eerste tijdvak van het IHP terwijl er nog geen nieuw IHP is vastgesteld. In de kadernota's 2027 en 2028 wordt daarom uitgegaan van de geprognostiseerde investeringen uit het tweede tijdvak van het IHP vastgesteld in 2025. Na vier jaar wordt het IHP geactualiseerd per 2029 en worden de dan geldende eerste vier jaar (2029 – 2032) opnieuw opgenomen in dan aan bod zijnde kadernota's.

In het eerste tijdvak, 2025 t/m 2028, is een investeringsbedrag van € 725.367 in de jaren 2026 en 2028 opgenomen voor de (gefaseerde) uitvoering van de semipermanente huisvesting locatie de Balk Wormer. Uitgangspunt vanuit de systematiek van het IHP zijn de normbedragen vanuit de VNG die voor de aankoop en volledige afschrijving van de semipermanente huisvesting staan over een periode van 20 jaar.

Dit zou leiden tot jaarlijkse kapitaallasten van € 42.250 In 2027 en 2028 over een periode van 20 jaar, en €84.500 vanaf 2029.

De in dit IHP genoemde bedragen betreffen slechts een globale inschatting van het benodigde bedrag voor de tijdelijke uitbreiding bij locatie de Balk. Tevens is het aangegeven jaartal een inschatting. In T2 2025 volgt een Raadsvoorstel over deze specifieke benodigde uitbreiding, waarin de exacte tijdsplanning en benodigde bedragen worden opgenomen.

Financiële gevolgen	
Kosten/opbrengsten	In het eerste tijdvak, 2025 t/m 2028, is een investeringsbedrag van € 725.367 in de jaren 2026 en 2028 opgenomen (totaal € voor de (gefaseerde) uitvoering van de semipermanente huisvesting locatie de Balk Wormer. Uitgangspunt vanuit de systematiek van het IHP zijn de normbedragen vanuit de VNG die voor de aankoop en volledige afschrijving van de semipermanente huisvesting staan over een periode van 20 jaar. Dit zou leiden tot jaarlijkse kapitaallasten van € 42.250 In 2027 en 2028 over een periode van 20 jaar, en €84.500 vanaf 2029. Er volgt in T2 2025 een definitief uitgewerkt voorstel inclusief definitieve kredietaanvraag. De in dit IHP genoemde bedragen betreffen slechts een globale inschatting van het benodigde bedrag voor de tijdelijke uitbreiding bij locatie de Balk. Tevens is het aangegeven jaartal een inschatting. Investering
Dekking binnen begroting?	Gedeeltelijk De investering voor semipermanente huisvesting dient te worden opgenomen in de kadernota 2026-2029. In de huidige begroting is een gedeeltelijke dekking aanwezig van € 66.625 voor de tijdelijke huisvesting voor de periode 2025-2027. Voor de in dit IHP opgenomen bedragen is er dus t/m het jaar 2027 dekking aanwezig. Wanneer het specifieke raadsvoorstel over de uitbreiding bij de Balk aan de orde is, worden de benodigde bedragen en de dekking hiervan meer concreet.

Geraadpleegd (intern/extern)
Extern - Onderwijsstichtingen Opspoor, Agora, De Eigen Wijs/Blosse - Schooldirecties De Eigen Wijs, WormerWieken en de Eendragt - Kinderopvang Baloe en Boefje Intern - Juridische Zaken, Communicatie en Financiën.

Communicatie

De gemeente en onderwijsstichtingen hebben elk een eigen taak als het gaat om schoolgebouwen. Dit is vastgelegd in de wet. De gemeente zorgt voor het bouwen van scholen of tijdelijke schoolgebouwen en regelt de vergunningen die daarvoor nodig zijn. De onderwijsstichting is verantwoordelijk voor het gebruik en beheer van het schoolgebouw.

Het onderwerp wordt opgenomen in de communicatiemiddelen van de gemeente (website, digitale gemeentepagina en Facebook).

De onderwijsinstelling zorgt zelf voor de communicatie met en het betrekken van hun achterban, zoals schoolbesturen, directies, leerlingen, ouders en docenten.

De gemeente richt zich vooral op de publiekrechtelijke procedures en de communicatie met omwonenden, de raad en de schoolbesturen. Hierbij werken de gemeente en onderwijsstichtingen soms samen, vooral als het gaat om communicatie en het betrekken van anderen c.q. het draagvlakmanagement.

Samen met het team communicatie en de onderwijsstichtingen wordt bij de uitvoering van het IHP een communicatieaanpak gemaakt. De aanpak wordt verder afgestemd met de communicatieadviseur.

Participatie

Ja, de schoolbesturen en de kinderopvang zijn vanaf het begin betrokken geweest bij de ontwikkeling van het IHP. Hierdoor is draagvlak voor het plan en kan er gezamenlijk gewerkt worden aan de uitvoering van het plan. De onderwijsstichtingen zijn daarbij in basis verantwoordelijk voor de participatie naar de schooldirecties, leraren, ouders en leerlingen.

Juridische aspecten en beleidskader

Er komt een wetsvoorstel aan zijnde "Doelmatige en Planmatige Aanpak Onderwijshuisvesting" waarschijnlijk medio 2025. Dit stelt het opstellen van een IHP waarschijnlijk binnenkort verplicht. Vooruitlopend op de wet is rekening gehouden met de nu bekende punten binnen deze wet, zodat het plan toekomstbestendig is.

Duurzaamheid en klimaataspecten

In het IHP is opgenomen dat gemeente en schoolbesturen gezamenlijke verantwoordelijkheid nemen om op de natuurlijke momenten van (ver)nieuwbouw of renovatie maatregelen te treffen voor het verduurzamen van het vastgoed. De gemeente en schoolbesturen zetten in op het ENG (energieneutraal gebouw) maken van het onderwijsvastgoed bij renovatie of (ver)nieuwbouw. Hierbij wordt aangehaakt op gemeentebrede initiatieven en programma's op het gebied van duurzaamheid en wordt gekeken naar de mogelijke subsidies die worden aangeboden, ook in samenwerking met de onderwijsstichtingen.

Het college van burgemeester en wethouders van Wormerland,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

E. van der Linden

A.J. Michel-de Jong

Onderwerp

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025-2040
(IHP) gemeente Wormerland

RV-nummer: 2025/17

Datum: 11 maart 2025

De raad van de gemeente Wormerland
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.: 4-2-2025

Besluit

- Het IHP te beschouwen als een visie en planningsinstrument op hoofdlijnen rond onderwijshuisvesting waarna op het moment van uitvoering per deelproject een concreet nader uitgewerkt voorstel volgt inclusief kredietaanvraag.
- Het IHP vierjaarlijks te herzien
- Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) 2025 – 2040 voor de gemeente Wormerland vast te stellen waarin de volgende nader uit te werken strategische keuzes zijn opgenomen:
 - De tijdelijke uitbreiding locatie de Balk (2025 – 2032)
 - Nieuwbouw school in de kern Wormer ca 1500 m2 (rond 2032)
 - Vervanging basisschool plus gymzaal de Harpoen in Jisp (rond 2040)
- Het bijhorend meerjareninvesteringsplan van het IHP op te nemen in de Kadernota waarvan de eerste vier jaar concreet en voor de vervolgjaren voor zover deze op dat moment binnen de jaarschijven van de Kadernota vallen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de Raad van de gemeente Wormerland,
gehouden op 11 maart 2025

de griffier,

I.P. Vrolijk

de voorzitter,

A.J. Michel-de Jong